

Salutació del President

Falleres, fallers, amics del veïnat:

Em dirigisc a vosaltres este any un tal especial ja que enguany 1995 celebrem el XX Aniversari de la Falla.

Per este motiu va tindre lloc el dia de la Presentació un xicotet però mereixcut homenatge a les Falleres Majors i Presidents Infants que foren durant eixos 20 anys.

Gràcies a tots per la vostra col.laboració.

Ja em arribat a la recta final del present exercici, la Setmana Fallera, darrere han restat reunions, treball, loteries, etc., hem tingut baixes, moltes altes, enfados i satisfaccions, més d'estes últimes que de les primeres.

Des d'estos fulls done les gràcies a tota la Directiva i a la Comissió per l'ajuda que han prestat, així com a tots els que han fet possible que este llibret siga una realitat.

Per a finalitzar esta salutació, demane a tots els fallers i falleres, col.laboradors, fallers d'honor i veïnat que participen activament en tots els actes generals que organitze la Junta Local Fallera, com els que organitze la nostra Falla en particular.

Moltes gràcies

Josep Escrivá i Martínez
El President

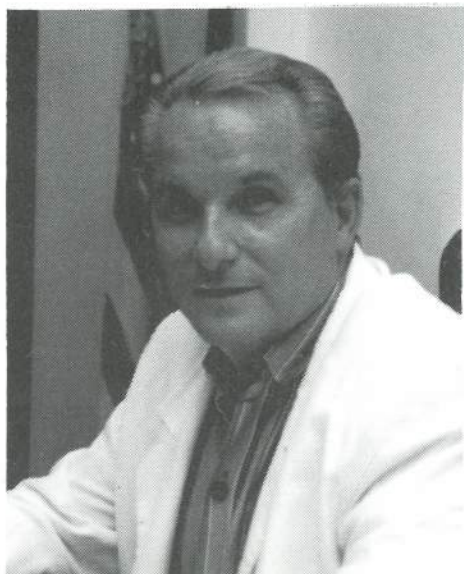
JUNTA DIRECTIVA

President:	Josep Escrivá i Martínez
Vicepresident 1r	Manolo Ricart i Lluna
Vicepresident 2n	Vicent Rubio i Miguel
Vicepresident 3r	Rosa Grau i García
Vicepresident 4t	Salvador Ruix i Llovera
Secretaria:	Maria Peiró i Aguilar
Vice Secretaria:	Carme Torrent i Badia
Tresorer:	Joan Marco i Coll
Comptador:	Josefina Vallés i Navarro
Vice Comptador:	Amelia Montoya i Piqueras
Delegat de Festeigs:	Vicent Benlloch
Delegat de Loteries:	Joan Bte. Coll i Navarro
Delegat d'Infantils:	Rafel Desco i Coll
Delegades Secc. Femenina:	Teresa Peiró i Teresa Molina
Arxiver:	Wescslao Sánchez
Delegada Rifés:	Maruja Gimeno

VOCALS

Daniel Romero i Sierra	Lluís Marco i Blat
Ramón Carrión i Albuixech	Ismael Molina i Gimeno
AntonioLópez i García	Xesús Mercadal i Torrijos
Enric Crespo i Romero	Xavier Comes i Badia
Manel Cruz i Aguilar	Vicent Tormo i Maicas
Joan Carles Coll i Montoya	Manel Desco i Cabedo
Josep Antoni Coll i Montoya	Rafel Sanchis i Marco
Jordi Aleixandre i Oliver	Miquel Gil i Murgui
Xavier Aleixandre i Oliver	Francesc Peñalver
Ignaci Herrero i Oliver	David Fernández i Macias
Josep Ramón Balaguer i Martinez	Daniel Romero i Cabedo
Ignaci Marco i Andrés	Josep Vicent Benlloch i Checa
Rafel Marco i Marco	
Ramón Gimeno i Espinosa	
Manel Sánchez i Camps	
Salvador Contreras i Marco	
Josep M ^a Ramón i Beltrán	
Joan Vicent. Cortina i Andrés	
Sergi Montaner i Blat	
Xesco Comendador i Espinosa	
Josep Lluís Escrivá i Rivas	
Federico Songel	
Enric Giner i Pelecha	
Joan Antoni Cambra i Ruiz	
Andrés Andrés i Coll	
Adolfo Cambra i Ferrer	

Salutació de l'Alcalde

Per a un poble jove com el nostre, el fet que una entitat cívica com ara la falla de Josep Antoni, Puríssima i Major complisca vint anys, és important i notori.

Com diu Sanchis Guarner a la seua obra "Els pobles valencians parlen els uns dels altres", citant la dita popular:

"Benaguasil, gent de fusil
Benissanó, gent de canó
L'Eliana, gent de companya".

Aquesta "gent de companya", aquesta arrabassadora explosió d'alegria que ens convoca totes les primaveres per a celebrar el ritus ancestral de foc i amistat, cobra enguany una nova dimensió amb motiu dels quatre lustres que, com tot en la vida, han passat fugaçment; però havent-se arrelat fermament als vostres cors, consolidant el seu espai com una de les més sòlides activitats del nostre poble.

Us vull fer arribar, com Alcalde, com a veí i com a faller, la meua felicitació més cordial per l'esforç i per la constància que des de sempre heu demostrat, i especialment en aquest any, en la consolidació de coses tan passatgeres com són el foc i la flama.

Tingueu sempre present el suport del vostre Ajuntament, el qual, amb persones com vosaltres, capaces d'unir il·lusions i capaces d'obrir, amb sincera hospitalitat, les portes del vostre casal i dels vostres cors a totes les persones que, amb sana alegria, acudeixen a vosaltres des de qualsevol racó, ens feu sentir que qualsevol projecte és a l'abast de les nostres possibilitats.

Una forta abraçada de **Vicent Tarrazona**.

L'Eliana, gener 1995.

A la Fallera Major Clara Espiago i Ballester

*Clara la festa eres tú
seràs l'ama del carrer
te ho mereixes com ningú
per eixe esperit faller.*

*La falla la portes dins
per a tú es una joieteta
que t'ha marcat els camins
des de que eres xicoteta.*

*Que feliç que vas a ser
i que contenta estaràs
quan amb orgull de faller
tots voldrem dur-te del braç.*

*Amb eixos somriures teus
ens convides a la festa
tots estarem als teus peus
ja tens feta la conquesta.*

COMISSIÓ FEMENINA

FALLERA MAJOR EIXINT

Josefina Vallés i Navarro

CORT D'HONOR

Mª Empar Romero i Cabedo
Encarna Garcia i Romero
Mª Empar Aleixandre i Oliver
Benvinguda Ricart i Lluna
Mónica Coll i Coll
Carmina Peris i Romero
Inmaculada Marco i Viana
Verònica Escrivá i Leal
Vanessa Carrión i Urizal
Mª Empar Coll i Montoya
Reme Silvestre i Camps
Carme Martínez i Prósper
Mª Neus Camarasa i Sanz
Carme Coll i Matías
Empar Espinosa i Chisvert
Mª Carme Marco i Comes
Mª José Fons i Camara
María Escrivá i Marco
Inmaculada Marco i Andrés
Mª Eugenia Herrero i Oliver
Mª Dolors Oliver i Tregón
Marta Andrés i Peiró
Alicia Rubio Desco
Inmaculada Cruz i Aguilar
Paquita Montaner i Montaner
Sonia Navarro i Garrido
Carme Comendador i Espinosa
Pilar Molina i Gimeno
Mª Teresa Molina i Gimeno
Mª Angels Molina i Gimeno
Empar Sanchís i Marco
Nuria Cabanes i Miquel
Elena Escrivá i Leal

Mª José Marco i Andrés
Dorín Del Agua i Morales
Pilar Cotanda i Montaner
Teresa Peiró i Aguilar
Marian Marco i Badía
Marta Navarro i Salón
Anna Betlem Mira i Sirvent
Maite Alamar i Segovia
Loli Espejo i Castellano
Cristina Valero i Marco
María Escudero i Martínez
Marta Carrión i Urizal
Alicia Rubio i Desco
Empar Badía i Sanchis
Betlem Valero i Marco
Laura Raga i Morán
María Arguijo i Díaz
Noemi Marco
Susana Portillo i Coves
Xelo Herrero i Oliver
María Romaguera i Lirón
Aina Espinosa i Moreno
Ana Betlem Benlloch i Checa

EXPLICACIÓ DE LA FALLA

Lema: "LA VIOLÈNCIA"

Representant als partits polítics, tenim a un gall de baralla, que és allò que fan els diputats al congrés, barallar-se.

Als seus peus el mapa d'Espanya amb les distintes comunitats, però són tants els embolics i confusions, que Espanya sembla un galliner, no sabent si els valencians som catalans, els de Madrid sevillans, els del nord murcians, etc., etc... despertant així la violència entre tots els espanyols, podent-se fer alguna cosa grossa.

PRIMERA ESCENA

A la porta de la càrcer oberta, un presoner en llibertat provisional aprofita l'avinentesa de tornar a les mateixes, atracant una pobra vella indefensa.

SEGONA ESCENA

Aquesta escena tracta de les guerres, com es pot veure, una casa destruïda i davant ella, un soldat que amb el seu afany de matar i no tenint ni el fusell, ha donat paellada un civil i l'ha deixat cao al sòl, semblant el terror i la destrucció per tot arreu.

TERCERA ESCENA

Davant les taules de la llei, un xic en el seu vehicle, intenta de portar-se una xica per tal de segrestar-la i violar-la, burlant-se de la llei, que per aquestos casos hauria d'ésser molt més dura i aplicar-la sense consideració, posant forts càstics per veure si els violadors i la resta s'ho pensen dos vegades abans d'actuar.

QUARTA ESCENA

Un dels ents que escampen la violència, és la televisió ja que emiteixen gran quantitat de pel·lícules de guerra, atracaments, reportatges de terrorisme, etc... mentre que els xiquets capten de seguida aquestes coses, i prompte, com fan aquestos de l'escena comencen jugant a aquestes coses, creixent en un ambient no molt adequat.

M A T R I M O N I S

Antoni Contreras i Yudi Marco
Ramó Gimeno i Pilar Espinosa
Salvador Cardona i Angelita Aranda
Enric Daries i Mª José Monzó
Wenceslao Sánchez i Mª Carmen López
Daniel Romero i Pepa Cabedo
Enric Giner i Reme Silvestre
Fede Songel i Empar Espinosa
Vicent Rubio i Conxín Cervera
Miquel Barcelo i Celia Giménez
Francesc Comendador i Carmen Espinosa
Josep Antoni Martínez i Conxín Coll
Ramó Marco i Conxín Camps
César Fons i Finita Camara
Josep Mª Marco i Maruja Badía
Alejo Fuster i Encarna García
Josep Lluís Escrivà i María Marco
Vicent Tormo i Mª Carmen Martínez
Vicent Cabanes i Xelo Miquel
Josep Costa i Elvira Coll
Manel Alvarez i Empar Cavero
Manel Alamar i Maite Segovia
Joan Vicent Cortina i Teresa Molina
Ximo Sancho i Ana Mari García
Manel Ricart i Benvinguda Lluna
Vicent Benlloch i Dolors Checa
Antoni Valero i Genoveva Marco
Josep Lluís Sanoguera i Mercé González
Joan Josep Herrero i M^a del Mar Muruaga
Abundio Rubio i Consol Soriano
Lluís Navarro i Assumpció Sánchez
Carles Moñinos i Mónica García
Manel Navarro i Cinta Garrido
Josep Antoni Herrero i Isabel Oliver
Josep Torrent i Mª Angels Desco
Francesc Raga i Blanca Morán
Enric Crespo i Trini Estívaliz
Josep Aleixandre i Deeamparats Oliver
Ricard Daniel Colombo i Laura Di Giuseppe
Josep Manel Silvestre i Isabel Royo
Xesús Mercadal i Aurora Jodar

FALLERS

Evelio Valladolid i Alicia Tolosa
Paco Marco i Pilar Viana
Josep Alcacer i Encarna Oliver
Josep Escrivá i Encarna Leal
Francesc Peñalver i Carme Martínez
Lluís Marco i Rosa Hernández
Joan Martí Civera i Paquita Ayuste
Enric Torrent i Carmen Coll
Rafa Desco i Clara Espiogo
Vicent Carrión i Isabel Urizal
Ramó Carrión i Carme Torrent
Adolf Cambra i Inmaculada Sanz
Xavier Comes i Mercé Fayos
Albert Clavell i Matilde Tamarit
Ricard Marco i Mª Carmen Comes
Francesc Martínez i Rosa Grau
Joan Bte. Navarro i Angela Linares
Enric Daries i Mª Dolors Torrent
Josep Marco i Conxín Andrés
Josep Montaner i Melines Blat
Joan Silvestre i Remei Camps
Josep Lluís Mira i Anna Sirvent
Joan Marco i Josefina Valles
Juan Zacaes i Empar Montolíu
Andrés Andrés i María Peiro
Salvador Ruiz i Lluís Santafé
Rafel Romaguera i Nuria Serrano
Miquel Gil i Teresa Peiró
Manel Sánchez y Gela Molina
Joan Carles Coll i Marian Espinosa
Manel Cruz i Inma Marco
Joan Espinosa i Sonia Gil
Antoni Navarro i Anna Mª Checa
Xesús Rubio i Marina Rabés
Miquel Betoret i Vicenta Naranjo
Salvador Coll i María Muñoz
Ximo Ruix i Xelo Puertes
Antoni Aparicio i Rosa Albalat
Vicent Escrivá i Carmen Aguilar
Pau Abejón i Carmina García
Joan Carles Gomar i Silvia Gómez

Salutació del President Infantil

Espere que estes festes falleres siguen per a tots vosaltres tan inoblidables com les desitge per a mi recordant-les com les millors que passaré en la comissió i ja qué m'haveu elegit, posaré tota la meua mà per a estar al nivell que vosaltres espereu de mi, ja què vull ser vostre company no com a President, si no com un faller més de la vostra comissió

Un fort abraç

Rafa Desco i Espiago

COMISSIÓ MASCULINA INFANTIL

President:	Rafa Desco i Espiago
Secretari:	Andres Andrés i Peiró
Delegat de Festeigs:	Francesc Ricart i Lluna
Delegat de Loteries:	Josep Antoni Contreras i Marco

VOCALS

Daniel Carrión i Torrent
Carles Coll i Martínez
Borja Peñalver i Martínez
Salvador Daries i Torrent
Josep Manel Silvestre i Royo
Antoni Sanchís i Marco
Joan Andrés i Peiró
Tino Rodrigo i Rubio
Fede Songel i Espinosa
Adrià Borrull i Silvestre
Ximo Ruix i Puertes
Vicent Cabanes i Miquel
Naxo Peñalver i Martínez
Xesús Mercadal i Jodar
Enric Daries i Monzó
Angel Crespo i Estivaliz
Julián Bueno i Albors
Ignaci Colombo
Josep Manel Alvarez i Caveró
Xavier Comes i Fayos
Alejandro Pines i Espejo
Lluís Navarro i Sánchez
Hugo Moñinos i García
Diego Moñinos i García
Borja Sancho i García
Rubén Borrull i Silvestre
Maties Colombo Di Guiseppe
Lluís Miquel i Silvestre
Vicent Ruix i Fuertes
Ancor Montaner i Cabrera

Ferrán Coll i Martínez
Joan Josep Marco i Vallès
Toni Rubio i Desco
Sergi Crespo i Estivaliz
Borja Aparicio i Albalat
Xavier Herrero i Muruaga
Alvaro Falomir i Cotanda
Alejandro Silvestre
Xavier Martínez i Grau
Borja Arroyo i Fuertes

A la Fallera Major Infantil Andrea Desco i Espiago

*Andrea bona xiqueta
amb mirada somrient
eixa bellesa tan quieta
ha conquestat a la gent.*

*Sempre te ho passaràs bé
tan bé, que tu no te ho creus
ser reina això és el que té
que tots seràn amics teus.*

*A tots els actes aniràs
en tots has d'estar davant
tu molt bé compliràs
i sempre estaràs radiant.*

*Tens alegria i dolçor
i com a bona valenciana
sabràs portar la falla
sempre al teu cor.*

COMISSIÓ FEMENINA INFANTIL

FALLERA MAJOR INFANTIL EIXINT

Rosa Mª Marco i Hernández

CORT D'HONOR

Paula Carrión i Torrent
Carmen Andrés i Betoret
Clara Fernández i Antón
Arantxa Aparicio i Albalat
Begoña Daries i Monzó
Maria Comes i Fayos
Ana Clavell i Tamarit
Tamara Costa i Coll
Paula Coll i Martínez
Gemma Sanchez i López
Patricia Songel i Espinosa
Carmen Más i Muñoz
Carmen Martínez i Coll
María Rodrigo i Rubio
Ana Giner i Silvestre
Carmen Cambra i Sanz
Lucía Torrent i Coll
Yessica Bustamante i Bayo
Laura Tormo i Martínez
Cristina Escrivá i Aguilar
Sandra Valladolid i Tolosa
Carmen Marco i Hernández
Verónica Rubio i Soriano
Raquel Vidal i Gómez
Paula Vidal i Gómez
Marina Rubio i Rabes
Alba Parejo i González
Rosa Martínez i Grau
Alba Escribano i Armero
Aranzazu Marco i Vallés
Inmaculada Giner i Silvestre
Cristina Martínez i Coll

Carmen Daries i Torrent
Elisa Escribano i Armero
Lucía Andrés i Belmar
Rebeca Desco i Silvestre
Ana Rubio i Cervera
Blanca Vicedo i Aznar
Ana Mª Coll i Villanueva
Ana Fuster i García
Verónica Arroyo i Fuentes
Ana Chenoll i Pascual
Sara Romaguera i Serrano
Ana Alcácer i Oliver
Rocio Betoret i Naranjo
Ana Escrivá i Marco
Llucia Tormo i Martínez
Marta Giner i Silvestre
Maite Llopis i García
Xoni Navarro i Sánchez
Carla Navarro i Checa

XIQUETS DE BOLQUERS

José Daniel Correa i Torrent
Rocío Coll i Muñoz
Olga Rubio i Rabes
Sergio Cortina i Molina
Adolfo Cambra i Sanz

Infantil

LEMA : LES QUATRE ESTACIONS

Al centre veem un sol somrient, representant a l'estiu, que és l'estació en què tothom se'n va de vacances, els xiquets no tenen escola i sembla que tot és una festa.

En una escena així està la primavera, una xiqueta arreplega flors per a la seua mare, un altre porta un baló i es disposa a jugar fins que caiga el sol, perquè el dia va sent més llarg i no apetix ficar-se al llit i altre xiquet amb un caça-palometes intenta d'arreplegar unes quantes per a la seua col·lecció.

En altra escena observem la cara d'un senyor gros i mig dormit, que representa l'hivern, aquest senyor porta una bufanda i barret de llana per tal de protegir-se del sol, igual que els xiquets que estan al seu voltant, que amb les mans en les seues butxaques, esperen que vinguen els Reis Mags amb els regals.

En la tercera escena veem unes branques d'arbre, les quals no tenen fulles, perquè aquesta és l'estació de la tardor, ací un guarda intenta de fer callar uns pardalets que encara voletegen fent gresca, i és que aquesta estació sembla que tot s'adorm i s'apaga per a després de l'hivern despertar amb l'arribada de la primavera.

BUNYOLERES

Maruja Gimeno i Molina
Empar Chisvert i Ballester
Carme Aguilar i Ballester
Amelia Montoya i Piqueras
Anita Romero i Sierra
Pilarín Espinosa i Montaner
Amalia Marco i Andrés
Teresa Peiró i Peris
Teresa Coll i Coll
Remedios Camps i Montaner

COL.LABORADORS

ARTISTE FALLER:
Salvador Espert

ACOMPANYAMENT MUSICAL:
Bandes de Música de l'Eliana i Monserrat

FLORS:
Flors Maria - L'Eliana

IMPREMTA:
Gráficas Paterna, S. L.

LOTERIA:
Administració 13 "Sta. Catalina"

La tirada d'este Llibret és de 600 eixemplars

PROGRAMA DE FESTEIGS

DIA 24 DE FEBRER, DIVENDRES

A las 20 hores, recollida de las Falleres Majors.

A las 21'45 hores, *Presentació de nostra Fallera Major Infantil, Andrea Desco i Espiago i Fallera Major, Clara Espiago i Ballester, al Saló d'Actes de les Escoles Professionals de Sant Josep (València).*

DIA 26 DE FEBRER, DIUMENGE

A las 11 hores, concentració al Casal Faller de les comissions masculina i femenina, per a iniciar l'"ARREPLEGÀ" i entrega del "LLIBRET", amenitzat este acte per la Banda Unió Musical de l'Eliana.

A les 17 hores, concentració al Casal Faller de tots els fallers i falleres per assistir a l'acte de la "CRIDA".

A les 18 hores, "CRIDA" a la Plaça del País Valencià.

DIA 4 DE MARÇ, DISSABTE

A las 18 hores, concentració al Casal per a formar les diferents comparses, que participaran en la Cavalcada.

A les 19 hores, "GRAN CAVALCADA" de corrosses i comparses, amenitzada per unes quantes i de renom Bandes de música de la provincia.

A les 21'30 hores, sopar al Casal per a tots els fallers i falleres.

DIA 11 DE MARÇ, DISSABTE

A les 18 hores, concentració al Casal.

A les 19 hores, extraordinari "METRE FALLER".

A les 21'30 hores, sopar al Casal per a tots el fallers i falleres.

DIA 14 DE MARÇ, DIMARTS

"PLANTA" de nostres bel·leses esculturals.

A les 21'30 hores, Nuestras tradicionales paelles de la "nit de la plantá", amenitzat per la famosa xaranga de Monserrat.

DIA 15 DE MARZO, DIMECRES

A les 21'30 hores, sopar d'aixella al Casal.

A les 22'30 hores, DISCO-MOVIL i KARAOKE.

DIA 16 DE MARÇ, DIJOUS

A les 21'30 hores, FESTA INFANTIL "LA MÀGIA ES CONTAGIA" pe'l CERCLE DE MAGS DE VALENCIA.

A les 21'30 hores, sopar al Casal Faller per a tots els fallers i falleres.

A les 22'30 hores, gran festa amenitzada per la sempre meravellosa i famosa orquestra "MARACUYA SHOW".

DIA 17 DE MARÇ, DIVENDRES

A les 18 hores, BERENAR INFANTIL I "L'HORA DEL CONTE" amb el conta-contes JOSEP ALBERT.

A les 21'30 hores, sopar al Casal Faller per a tots els fallers i fallers, preparat per les nostres simpàtiques i treballadores "bunyoleres".

A les 22'30 hores, ball amenitzat per l'espectacular orquestra "TREMENDO RELICARIO".

DIA 18 DE MARÇ, DISSABTE

A les 8 hores, "DESPERTÀ" I XOCOLATE.

A les 13 hores, CERCAVILA.

A les 14 hores, "MASCLETÀ" en la Plaça del País Valencià, oferida pel M. I. Ajuntament a les tres falles de la localitat.

A les 18 hores, concentració al Casal Faller de les comissions infantil i major per assistir a la OFRENA DE FLORS A LA VERGE DEL CARME. Les falleres i falleretes deuran portar mantellina en este acte. A continuació, passacarrer de les tres comissions.

A les 21'30 hores, sopar de confraternitat fallera.

A les 22'30 hores, ball amenitzat per la meravellosa orquestra "SHOW CONEXION".

DIA 19 DE MARÇ, DIUMENGE "DIA DE SANT JOSEP"

A les 8 hores, extraordinària "DESPERTÀ" i XOCOLATE.

A les 11'30 hores, concentració al Casal Faller de les comissions per assistir a la Santa Misa en honor de Sant Josep.

A les 14'30 hores, MASCLETÀ de la nostra falla.

A les 15 hores, extraordinari dinar al parador (com altres anys, els tiquets es posaran a la venda).

A les 21 hores, sopar al Casal Faller.

"NIT DE LA CREMÀ".

A les 22'30 hores, després d'un bonic castell de focs d'artifici, la nostra Fallereta Major Infantil ANDREA DESCO I ESPIAGO encendrà la traca que li pegarà foc a la Falleta Infantil.

A les 22'45 hores, ball amenitzat, per la orquestra "MARACUYA SHOW".

A les 23'30 hores, després d'un castell de focs d'artifici, la nostra Fallera Major CLARA ESPIAGO i BALLESTER encendrà la traca que li pegarà foc a la gran falla.

Nota: Els dies 19 i 26 de febrer, 5 i 12 de Març celebrarem les nostres ja cèlebres PAELLES dels diumenges. Preguntar a la comissió.

Aviseu que este programa de festeigs pot sofrir variacions. Estes es comunicaran per mig del tauler d'anuncis o per l'equip de megafonia.

Recordar-vos que tingau present les senyals de la zona de focs.

DESITGEM A TOT EL MÓN QUE PASSE
UNES BONES FESTES I FINS A L'ANY QUE VE.

ACTIVITATS FALLERES

ESPORT FALLER

La Junta Local Fallera va convocar les passades festes el I TROFEIG DE FUTBOL SALA FALLER. Este va consistir en un triangular en el que participaren totes les falles de l'Eliana. Els nostres representants no varen tindre una actuació molt brillant, ja que acabarem tercers i últims, però per altra banda no cal lamentar-se perquè com diuen els sabuts "l'important es participar" i passar-s'ho el millor possible. No obstant cal reconèixer que enguany ho tindrem més fàcil a l'hora d'aconseguir una millor classificació o si bé almenys igualar la de l'any passat, perquè pitjor no podem quedar.

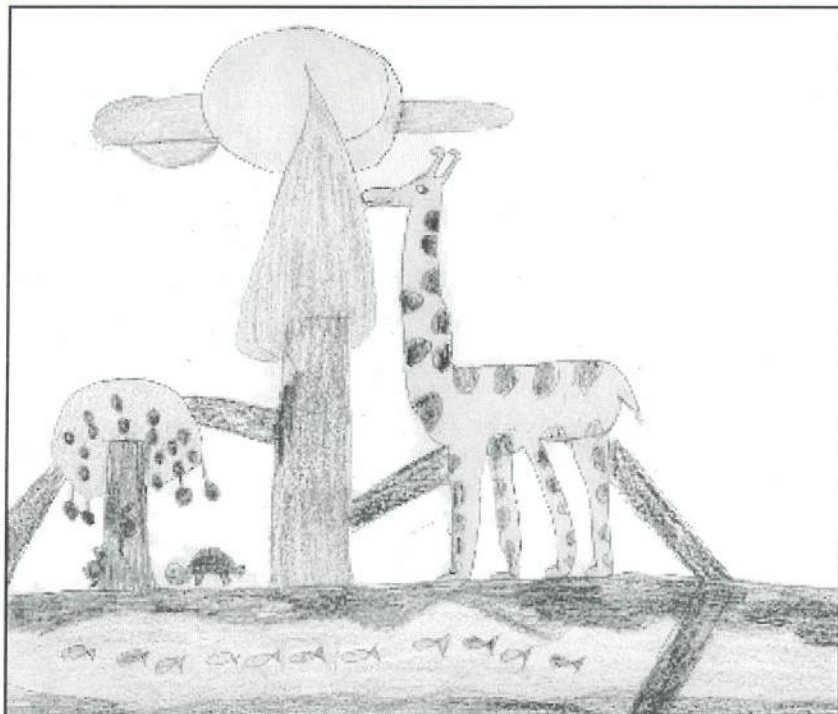
CONCURS DE DIBUIX FALLES 1994

Tots els xiquets i xiquetes de la nostra falla varen participar l'any passat en el primer concurs de dibuix que organitzarem. Esta activitat, més de molt divertida i entretinguda, va resultar enormement interessant com es pot observar als dibuixos que inclou este llibret. L'objectiu d'esta iniciativa fou animar i apropar als més menuts, incentivant la seua expressivitat i creació artística, a la realitat de unes festes tan populars i tan arrelades con les nostres.

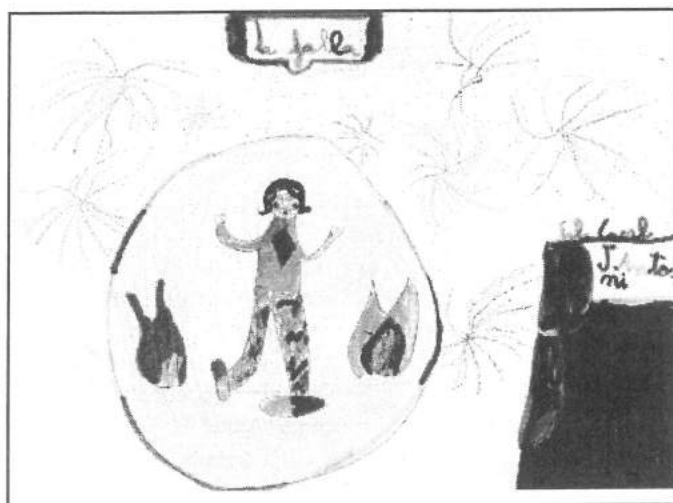
Per ser la primera edició d'esta activitat el lema escollit no podia ser altre que el de "LA NOSTRA FALLA", amb la intenció de recollir les impressions dels participants sobre el monument faller. Donat que els dibuixos els varen fer des de xiquets de només tres anyets fins a catorze, la varietat d'interpretació i visió de la falla va ser molt gran.

El resultat d'esta primera convocatòria el puguerem veure tots la passada setmana fallera en l'exposició de vora 30 treballs que tingué lloc al nostre casal. Ara no volem deixar passar l'oportunitat que ens faciliten des de les pàgines d'este llibret per tal de mostrar-los una selecció dels treballs més destacats.

Donat l'alt nivell de participació i les peticions que ens han arribat des de la comissió infantil, és la nostra intenció tornar a repetir-lo enguany. Per açò volem aprofitar l'ocasió per animar a tots, als fallerets i a les falleretes, a participar en el II CONCURS FALLER DE DIBUIX que tindrà com a lema "VINT ANYS DE FALLA".

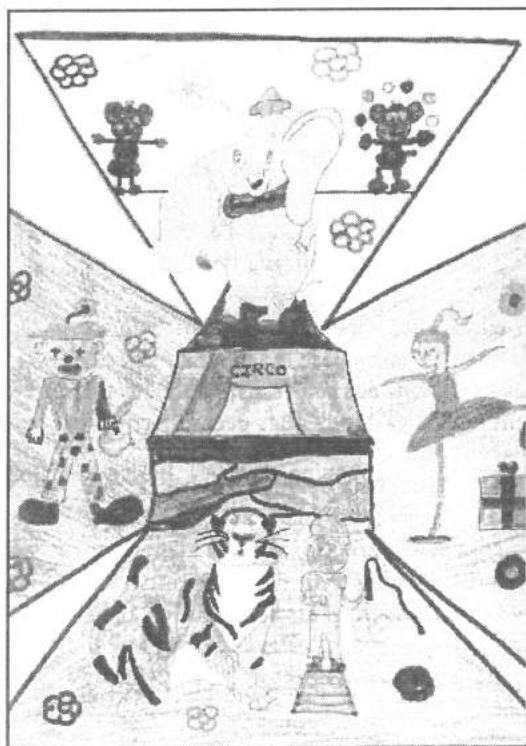
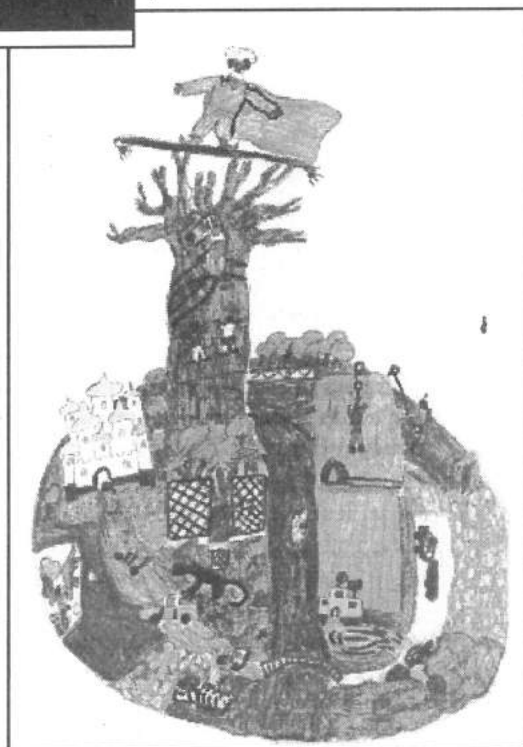

JUAN JOSE MARCO VALLES

ANDREA DESCO
7

XIMO RUIX PUERTES
9

FRANK RICART LLUNA
14

HISTÒRIA DEL TRAJE FALLER

Un dels aspectes més importants, junt al foc, que acompanyen a la festa de les falles és sens dubte la indumentaria amb que es vesteixen els homes i les dones. El vestit faller és una peça clau alhora d'explicar les tradicions del món de les falles. Però aquests vestits, amb el pas del temps, han evolucionat molt. Tant, que en molts casos els que s'utilitzen actualment tenen poc a veure amb els que vestien els valencians i valencianes del segle passat.

Però, que anem a fer, açò és llei de vida, les modes canvien, i a l'igual que nosaltres no portem ni la faixa ni la brusa que vestien els nostres majors, sinó que texans i minifaldes, amb el vestit faller ha passat el mateix. No obstant, no estaria de més, que mirarem un poc enrere per tal de saber com era el vestit faller enllà pel 1.800.

Tampoc cal oblidar, que aquests vestits no s'utilitzaven només per Sant Josep, sinó que era la roba que els homes i dones es guardaven per a les millors ocasions. Aleshores, com també passa ara, la decoració i la riquesa dels materials amb que estàn fets es troba molt relacionada amb el nivell econòmic i la posició social dels que els vestien.

Segons es descobreix als arxius i biblioteques valencianes, i també als nombrosos gravats i pintures de l'època, eren 17 les peces que conformaven el vestit de la dona. En quant a la roba interior que vestia la dona del segle XIX, ens trobem amb una camisa, les sinagües i el faldellí. La camisa era de tela blanca i solia ser de mànega llarga, amb els punys abotonats o passats amb dues vetes. En el cas de que fora de mànega llarga, la tela del cos era més vasta que la que tapava els braços.

Les sinagües també eren blanques, fetes amb llenç, i portaven per baix a mena de decoració plecs xicotets al costat de la vora. Les dones no sols en vestien una, sinó hi havia algunes que portaven fins a onze, cosa que en aquell temps era entesa com un signe d'elegància. Per últim el faldellí era una mena de sobresinagüa de cotó, però a diferència de l'anterior ésta era de color o ratllada, que es ficava damunt de les altres dues.

La roba exterior que lluien les dones de cintura cap a dalt es podia confeccionar amb una gran varietat de teixits, però tots ells tenien com a base la seda. Estes peces que tapaven el cos solien ser la majoria de les vegades de dos colors, la part de davant d'un color i la resta d'un altre. Principalment podem parlar de dues peces; la cotilla i el gipó, éste últim podia ser de mànega llarga o curta.

La cotilla era una especie de cos sense manegues. Feta de diferents peces, que en arribar a la cintura cauien soltes formant el que és coneix com aletes, es tancava per davant amb una veta o cordonet. L'única cosa que diferència la cotilla al gipó son les manegues. Éstes, curtes o llargues, quasi sempre portaven guarnició de passamaneria per la vora. Passamaneria, que a l'igual que en el cas de la cotilla, també eixia per l'escot. Els gipons de mànega llarga, per la seua part, estaven fets de vellut i eren de color negre. Les seues manegues eren molt estretes i solien estar abotonades.

La falda o guardapeus baixava des de la cintura, on s'arreglegava amb frunzits o un prisat menut, fins a uns cinc dits per damunt del turmell. Confeccionades amb teles de seda, les seues vores es decoraven amb tires de randa d'or i plata. Damunt la falda les dones es ficaven el davantal. Éste amb forma de rectangle era més curt que la falda i les seues vores es decoraven amb brodats. Els davantals podien fer-se amb infinitud de teixits i colors, tot depenía de l'ús que les dones li vullgueren donar.

També ens trobem amb una gran varietat de manteletes o mocadors de coll. Peça de tela, algunes de color, brodades a punt de cadeneta. Brodats fets amb fil blanc i de metall, principalment or i plata, tot depenent de la riquesa de la dona en qüestió. Mentre que les mantellines, a diferència d'ara que només es vesteixen durant els actes religiosos, al segle XIX eren peces d'ús quotidià. De forma de mitja lluna o rectangular, amb ella les dones es cobrien el cap i part de cos, podien ser blanques o negres i estaven confeccionades amb seda, llana, cotó...

En el temps que estem parlant, les calces o mitges eren de punt i arribaven fins al genoll. La fibra amb la que es feien estava molt relacionada amb la climatologia i les possibilitats econòmiques particulars de cadascú, per exemple la més utilitzada a les zones d'horta era la seda. Les calces solien ser blanques, blaves o roges. Per tal de que les mitges no s'esbararen i caiguessen, es cenyien amb una cinta o cordó coneguts com lligacames.

Una peça amb molta difusió donat la gran quantitat de referències que hi trobem als gravats, pintures i ex-vots de l'època, son les còpies. Gorres de malla de seda rematades amb una borla que s'utilitzaven per adornar el cap. Tant sols ens queden les sabates, éstes eren normalment de tela i amb tacó baix o a mitja altura. Solien ser negres, però també hi trobem de colors amb un llaç a la part davantera.

* * * * *

Una vegada recollides les peces més significatives de la indumentaria de les dones, anem a passar a la dels homes. La roba interior la componien els tradicionals calçons llargs, de cotó o de llana, de color blanc. Els homes vestien una camisa de mànega llarga d'una sola peça, sense costura als muscles, amb una obertura enmig en forma de T per a treure el coll. Una mena de calçó molt ample fet de tela blanca de llenç, el saragüell, cobria les cames dels homes fins als genolls.

Una varietat del vestit de l'home, a banda del saragüell, era la que utilitzava un calçó curt molt ajustat que baixava de la cintura fins al genoll. Calçó de color fet de llana, vellut o ras, amb camals que es tancaven amb cordons, vetes o botons. A l'igual que ara també hi trobem pantalons llargs. Complementaven estes peces el Jupetí i la Jupa. La primera no tenia mànegues i molt cenyida al cos cobria des dels muscles fins a la cintura, mentre que la Jupa lluia unes mànegues molt estretes.

Altres peces accessòries del vestuari dels homes eren les sabates, la manta i el capell. Amb les soles de cuir la resta de la sabata estava feta de cuir camussat o d'algún tipus de teixit fort. Generalment negres, solien tindre la puntera fina o quadrada. El Capell, que s'utilitzava per a cobrir el cap, era de color negre. La Manta, per la seua banda, es va fer tan popular entre la gent que es va convertir en una peça d'abric.

Normalment les mantes es teixien en llana o cotó amb ratllats i colors diversos. Doblades per la meitat i amb un lateral cosit, formaven un rectangle amb dos costats oberts i els altres dos tancats. D'esta forma la butxaca que es formava, anomenada cornijol, es podia fer servir com a caputxa per a recerar-se en cas de pluja. A més de cobrir el cos per a dormir, també s'aprofitava per a sentar-se damunt d'ella o montar a cavall. Des de meitat del segle XVIII ja es fabricaven a Morella estes peces de roba, els seus vius colors i la seua decoració les feren tan populars que prompte el gentilici "morellana" serví per a denominar quansevol manta.

**LA COMISSIÓ AGRAËIX
A TOTES LES FIRMES ANUNCIANTS
LA SEUA COL.LABORACIÓ
QUE HA FET POSSIBLE
L'EDICIÓ D'ESTE LLIBRET.**

MOLTES GRÀCIES

**EL PRESENT LLIBRET
S'HA PRESENTAT A LA CONVOCATÒRIA
DELS PREMIS DE LA
GENERALITAT VALENCIANA
PER A LA PROMOCIÓ DE
L'ÚS DEL VALENCIÀ**